

SYLLABUSI

Të dhëna bazike rreth lëndës	
Universiteti:	Universiteti "Ukshin Hoti" - Prizren
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Kompjuterike
Programi i studimit:	Dizajnimi i Softuerëve
Lënda:	TI dhe ndërmarrësia
Niveli i studimeve:	Bachelor
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	1
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi - ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Do të publikohen në web site të universitetit!
Mësimdhënësit:	Dr. Sc. Ardian Berisha
Detajet kontaktuese:	ardian.berisha@unhz.eu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda TI dhe ndërmarrësia është dizajnuar për studentët universitarë të shkollave inxhinierike, veçanërisht për ata që ndjekin programin e shkencave kompjuterike / inxhinierike. Këta studentë në përgjithësi nuk kanë një sfond të mëparshëm - apo edhe interes - në biznes. Kuptimi i mjedisit të sotëm të biznesit, megjithatë, është vendimtar për shkencëtarët dhe inxhinierët përgjegjës për hartimin e produkteve dhe shërbimeve të ardhshme të IT-së. Studentët do të njihen me aspektet e biznesit të fushës së IT dhe me karakteristikat dhe përgjegjësitë e sipërmarrësve të suksesshëm, profesionistëve të biznesit duke përfshirë menaxherët, shitësit, specialistët e marketingut dhe të tjerët. Kursi përfshinë mjetet themelore analitike për të kuptuar, vlerësuar, nisur, financuar dhe menaxhuar kompanitë e reja të TI. Studentët do të ekspozohen në kornizat dhe mjetet e nevojshme për të vlerësuar mundësitë potenciale të tregut, të bëjnë vlerësimin e produktit nga perspektivat e tregtueshmërisë (analiza e RWW) të kryejnë analiza SWOT, përgatisin plane strategjike dhe modele financiare, si dhe "paketojnë" idenë e tyre të biznesit për t'u prezantuar investitorëve dhe lloje të ndryshme të

	konsumatorëve. Përveç kësaj, kursi ofron njohuri për sfidat e veçanta të menaxhimit me të cilat ballafaqohen startups, si motivimi i ekipit, barazia dhe çështjet e kompensimit, menaxhimi i rritjes dhe të tjerat. Vëmendje e veçantë i kushtohet ndikimit të globalizimit, sfidave të ndryshme me të cilat përballen sipërmarrësit në SHBA, Evropë dhe Azi / Paqësor, dhe dallimet kulturore brenda Evropës.
Qëllimet e lëndës:	Zhvillimi i njohurive specifike të studentëve për analizën sistematike të strukturës së biznesit, ngjarjeve dhe proceseve në modelimin e biznesit. Synimet e lëndës janë: - Të ndihmojë studentët që të marrin vendimin përfundimtar nëse duhet të marrin në konsideratë një karrierë sipërmarrëse - Të ndihmojë studentët të vlerësojnë dhe analizojnë potencialet e biznesit të punëdhënësve të tyre të ardhshëm. - T'u mundësojë studentëve të krijojnë produkte dhe shërbime të TI-së me tregti më të mirë, duke kuptuar motivet blerëse të klientëve. - T'u mundësojë studentëve të integrohen më mirë në organizatën e tyre të ardhshme të punëdhënësve duke kuptuar rolet dhe konsideratat kryesore të secilit lojtar në një kompani IT, si themelues, menaxherë, marketing, shitje dhe përkrahje teknike.
Rezultatet e pritura:	Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studenti do të jetë në gjendje që: - të vlerësojnë dhe testojnë shkathtësitë dhe ambiciet e tyre sipërmarrëse, - të vlerësojnë dhe testojnë shkathtësitë dhe ambiciet e tyre të udhëheqjes, - të motivojnë punonjësit në pozicione të ndryshme dhe në fazat e ndryshme të maturimit të biznesit, - të analizojnë avantazhet dhe sfidat konkurruese, mundësitë e tregut dhe kërkesat e burimeve, - të përjetojnë vetëdijesim përmes punës grupore interaktive, - të vënë në pikëpyetje zbatueshmërinë e recetave konvencionale, si dhe ndikimin e informacionit jo-sasior,

	- të krijojnë ndjeshmëri me klientët porotë, duke mos patur asnjë sfond në IT dhe do të mësojnë se si t'i kuptojnë më mirë bizneset dhe prioritetet e klientëve, - të kenë një mirëkuptim dhe pranim të dallimeve në pikëpamje, - të mësojnë strategjitë dhe aftësitë e negociatave, modelet e çmimeve, - të mësojnë se si të balancojnë interesat e aksionarëve dhe maksimizimin e pasurisë me interesat legjitime të të tjerëve, siç janë klientët, punonjësit, partnerët e biznesit dhe të gjithë shoqërinë, - të përmirësojnë aftësinë e tyre për të shprehur dhe plotësuar analizat e tyre dhe për të përmirësuar aftësitë e prezantimit, - të mësojnë terminologjinë financiare bazë dhe do të shprehin përfundimet e tyre në terma financiarë, gjuhën e përbashkët të biznesit.

Kontributi/ ngarkesa e studentit (që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të mësimëve nga studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej/orë
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	2	2
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultime	1	5	5
Ushtrime në terren	1	1	1
Kollokviume	2	2	4
Detyra laboratorike	2	2	4
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	10	30
Përgatitja përfundimtare për provim	5	6	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	2	3	6
Projektet, prezantimet, etj.	4	2	8
Totali			150
Vërejtje: 1 ECTS (kredi) = 25 orë angazhim, p. sh., nëse lënda ka 6 ECTS (kredi) studentit duhet të angazhohet 150 orë gjatë semestrit.			
Metodologjia e mësimdhënies:	Lënda është kombinim i ligjëratave, diskutimeve, ushtrimeve numerike dhe laboratorike, ndërsa detyrat		

	prezantohen nga mësimdhënësi i lëndës në laborator!	
Metodat e vlerësimit:	- Punimi seminarik: 10% - Testi I: 15 % - Testi II: 15% - Provimi përfundimtar: 50% - Pjesëmarrja në ushtrime: 5% - Puna grupore në detyra dhe raste studimi: 5%	
Vlerësimi/ Nota përfundimtare:	Vlerësimi në %	Nota përfundimtare
	91% - 100%	10
	81% - 90%	9
	71% - 80%	8
	61% - 70%	7
	51% - 60%	6
	0% - 50%	5
Literatura		
Literatura bazë:	1. Dr.sc.Edmond Beqiri: Bazat e informatikës, Universiteti Prishtinës, Prishtinë, 2006 2. Dr.sc. Edmond Beqiri , “Biznesi elektronik dhe ekonomia digjitale”, Universiteti Haxhi Zeka, Pejë, dispensë, 2014 3. Edmond Beqiri etj, “E drejta bankare, bankat dhe e biznesi”, SCARA, 2017	
Literatura shtesë:	1. Deitel&Associates, Inc., e-Business & e-commerce, 2004. 2. Dr.sc. Edmond E.Beqiri: Interneti-komunikimet kompjuterike, IOM Prishtinë, 2002.	
Plani mësimor		
Java	Ligjëratat/njësia mësimore	
<i>Java e parë:</i>	• Tema: Hyrje. Njoftimi me syllabusin e lëndës • <i>Literatura: “IT dhe Ndërmarrësia”, Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 1-11</i>	
<i>Java e dytë:</i>	• Tema: Konceptet themelore për Informacionin, të dhënën, matjen e informacionit. IT Ndërmarrësia. • <i>Literatura: “IT dhe Ndërmarrësia”, Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 13-37</i>	
<i>Java e tretë:</i>	• Tema: Modeli dhe modelimi në IT ndërmarrëse • Modeli i zhvillimit të ndërmarrësisë në TIK dhe Inovacionit të Biznesit të Vogël.	

	• <i>Literatura: "IT dhe Ndërmarrësia", Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 13-37</i>
Java e katërt:	• Tema: Strukturat e biznesit dhe të ndërmarrësisë në IT • Përcaktimi i strukturës së biznesit. Ngjarjet e biznesit. Proceset e Biznesit. Cikli jetësor. Dizajni strukturor. Modelimi i proceseve të biznesit. • <i>Literatura: "IT dhe Ndërmarrësia", Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 37-51</i>
Java e pestë:	• Tema: Proceset e Biznesit dhe IT ndërmarrësia • Sistemi i informacionit të biznesit. Monitorimi manualisht i ngjarjeve të biznesit. Nën sistemet e sistemit të integruar të informacionit të biznesit. Proceset e biznesit të sistemeve në prodhim. Proceset e biznesit të sistemeve të shërbimeve. Proceset e biznesit në organizatat financiare. Proceset e biznesit në organizatat komunale. Proceset e biznesit në Kujdesin Shëndetësor. Proceset e Biznesit të organizatave fetare dhe humanitare. Proceset shtetërore, administrative dhe gjyqësore të biznesit. • <i>Literatura: "IT dhe Ndërmarrësia", Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 51-61</i>
Java e gjashtë:	• Tema: Fushat e zhvillimit të ndërmarrësisë në IT • Qendrat e biznesit, qendrat grafike, studiot muzikore, qendrat e internetit, qendrat e trajnimit kompjuterik, teknikët kompjuterikë, dizajnimi i web dhe hosting, shërbimet e agjencive të punësimit të internetit, reklamat në internet, agjencitë turistike të internetit dhe udhëtimet. • <i>Literatura: "IT dhe Ndërmarrësia", Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 61-69</i>
Java e shtatë:	• Tema: Testi i parë • <i>Literatura: "IT dhe Ndërmarrësia", Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 1-69</i>
Java e tetë:	• Tema: Parakushtet për IT ndërmarrësi • Arsimimi i lartë i ndërmarrësit, Gatishmëria për teknologji, Infrastruktura teknike-teknologjike. • <i>Literatura: "IT dhe Ndërmarrësia", Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 69-78</i>

Java e nëntë:	• Tema: Qendrat e biznesit dhe Qendrat Grafike • <i>Literatura: "IT dhe Ndërmarrësia", Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 78-97</i>
Java e dhjetë:	• Tema: Qendrat e Internetit • <i>Literatura: "IT dhe Ndërmarrësia", Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 97-113</i>
Java e njëmbëdhjetë:	• Tema: Web design dhe web hosting • <i>Literatura: "IT dhe Ndërmarrësia", Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 113-138</i>
Java e dymbëdhjetë:	• Tema: Shërbimet e agjencive të punësimit në internet • <i>Literatura: "IT dhe Ndërmarrësia", Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 138-147</i>
Java e trembëdhjetë:	• Tema: Masat e Ndërmarrësisë së TIK • Zhvillimi i aftësive sipërmarrëse, aktivitetet sipërmarrëse të ekipit, aktivitetet eksperimentale. • <i>Literatura: "IT dhe Ndërmarrësia", Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 147-169</i>
Java e katërbëdhjetë:	• Tema: Zyra ndërmarrëse virtuale Entrepreneurial Virtual Office (EVO) • <i>Literatura: "IT dhe Ndërmarrësia", Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 169-202</i>
Java e pesëmbëdhjetë:	• Tema: Testi i dytë • <i>Literatura: "IT dhe Ndërmarrësia", Dr. Edmond Beqiri, Universiteti i Prizrenit, Prizren, 2017, fq. 71-202</i>

Ushtrimet

Plani mësimor	
Java	Ushtrimet
Java e parë:	• Shpërndarja e detyrave projektuese të kursit.
Java e dytë:	• Ushtrime në Konceptet themelore për Informacionin, të dhënën, matjen e informacionit. IT Ndërmarrësia.
Java e tretë:	• Ushtrime në Modeli dhe modelimi në IT ndërmarrëse • Modeli i zhvillimit të ndërmarrësisë në TIK dhe Inovacionit të Biznesit të Vogël .
Java e katërt:	• Ushtrime në Strukturat e biznesit dhe të

	ndërmarrësisë në IT • Përcaktimi i strukturës së biznesit. Ngjarjet e biznesit. Proceset e Biznesit. Cikli jetësor. Dizajni strukturor. Modelimi i proceseve të biznesit.
Java e pestë:	• Ushtrime në Proceset e Biznesit dhe IT ndërmarrësia • Sistemi i informacionit të biznesit. Monitorimi manualisht i ngjarjeve të biznesit. Nën sistemet e sistemit të integruar të informacionit të biznesit. Proceset e biznesit të sistemeve në prodhim. Proceset e biznesit të sistemeve të shërbimeve. Proceset e biznesit në organizatat financiare. Proceset e biznesit në organizatat komunale. Proceset e biznesit në Kujdesin Shëndetësor. Proceset e Biznesit të organizatave fetare dhe humanitare. Proceset shtetërore, administrative dhe gjyqësore të biznesit.
Java e gjashtë:	• Ushtrime në Fushat e zhvillimit të ndërmarrësisë në IT • Qendrat e biznesit, qendrat grafike, studiot muzikore, qendrat e internetit, qendrat e trajnimit kompjuterik, teknikët kompjuterikë, dizajneri i web dhe hosting, shërbimet e agjencive të punësimit të internetit, reklamat në internet, agjencitë turistike të internetit dhe udhëtimet..
Java e shtatë:	• Ushtrime në Parakushtet për IT ndërmarrësi • Arsimimi i lartë i ndërmarrësit, Gatishmëria për teknologji, Infrastruktura teknike-teknologjike.
Java e tetë:	• Ushtrime në Qendrat e biznesit dhe Qendrat Grafike
Java e nëntë:	• Ushtrime në Qendrat e Internetit
Java e dhjetë:	• Ushtrime në Web design dhe web hosting
Java e njëmbëdhjetë:	• Ushtrime në Web design dhe web hosting • Ushtrime në Shërbimet e agjencive të punësimit në internet
Java e dymbëdhjetë:	• Ushtrime në Masat e Ndërmarrësisë së TIK • Zhvillimi i aftësive sipërmarrëse, aktivitetet sipërmarrëse të ekipit, aktivitetet eksperimentale.
Java e trembëdhjetë:	• Ushtrime në Zyra ndërmarrëse virtuale Entrepreneurial Virtual Office (EVO)
Java e katërbëdhjetë:	• Prezantimi i projekteve të studentëve
Java e pesëmbëdhjetë:	• Prezantimi i projekteve të studentëve

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes

- Në përgjithësi prezantimet e ligjëratave do të bëhen përmes MS PowerPoint, tabelës, përdorimit të materialeve, programeve kompjuterike dhe ushtrimeve numerike.
- Po ashtu, nga mësimdhënësit do të sigurohen edhe materiale tjera shtesë (punime shkencore, publikime, buletine nacionale, si dhe zbulimet dhe hulumtimet e fundit).
- Gjatë çdo seance do të organizohet qasja e bashkëbisedimit dhe bashkëparticipimit me studentë!
- Nga studentët kërkohet që të jenë të rregullt në ligjëratat dhe ushtrimet!
- Do të vlerësohet kontributi i studentëve kur ata bashkëpunojnë dhe participojnë në ligjëratat dhe ushtrimet e lëndës!
- Ardhja e studentëve me kohë në ligjëratat dhe ushtrimet është e obligueshme!